www.fermude.com

چیرۆکەکانی قورئانی پیرۆز

م/ شێرزاد عبدالقادر

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين، وبعد:

بەشێکی گرنگ لەو زانستانەی کە قورئانی پیرۆز لە خۆی گرتووە بریتییە لە چیرۆکی پێغەمبەران(عليهم الصلاة والسلام) و خواناسان، وە بێ گومان باسکردنی ئەم باسە زۆر گرنگە، ئێمەش لەم ژمارەیەدا لەسەر ئەم باسە دەدوێین لەم چەند رووەوە

١. مانای چیرۆك لە قورئاندا.

٢. تایبەتمەندێکانی چیرۆکی قورئان.

٣. سودی باسکردنی چیرۆك لە قورئاندا.

٤. دووبارەبوونەوەی چیرۆك لە قورئاندا.

٥. چیرۆك لە قورئاندا ڕاستییە نەك (خەیاڵ)

٦. سوود وەرگرتن لە چیرۆکی قورئان لە بواری پەروەردەو بانگەوازدا.

* مانای چیرۆك لە قورئاندا.

* چیرۆکەکانی قورئان: بریتییە لەو هەواڵانەی کە قورئان بۆمان دەگێڕێتەوە سەبارەت بە حاڵ و وەزعی ئوممەتەکانی ڕابردوو، وە سەبارەت بە پێغەمبەرانی لەوەو پێش(عليهم الصلاة والسلام)، وە بەو ڕووداوانەی لە سەردەمیاندا هەبووە، وە بەشێکیش لە چیرۆکەکانی قورئان بریتییە لەو ڕووداوانەی کە لە سەردەمی پێغەمبەر ﷺ ڕووی داوە، وەکو باسکردنی جەنگی بەدرو (أُحُد).

* تایبەتمەندی چیرۆکەکانی قورئان:

یەکەم: چیرۆکەکانی قورئان ڕاستگۆترین چیرۆکن، چونکە بەتەواوی یەکسانن لەگەڵ ڕاستیدا بەبێ هیچ زیادوو کەمێك لێی، هەروەکو خوای گەورە دەفەرمێت:

﴿ومَنْ أصْدَقُ مِنَ اللهِ حديثاً﴾ [النساء: ٨٧].

واتە: ووتەی کەس لە ووتەی خوای گەورە ڕاستتر نییە.

جا هەموو ووتەیەکی خودا، وە هەموو هەواڵێك لە لایەن ئەوەوە لەو پەڕی پلەکانی ڕاستیدایە، وە هەرشتێك بووترێت لە هەر بوارێکدا کە پێچەوانەی هەواڵی خودا بێت ئەوا ناڕاستە، لەبەر پێچەوانەیەتی بۆ هەواڵی ڕاستی بێ گومان.

دووەم: چیرۆکی قورئان جوانترین چیرۆکە، چونکە بەرزترین پلەکانی تەواوی و بەرزی تێدایە لە ڕەوانبێژی مەزنی مانادا، خوای گەورە دەفەرمێت:

﴿نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ﴾ [یوسف: ٣].

واتە: ئەی پێغەمبەری خودا ﷺ ئێمە جوانترین و چاکترین چیرۆکت بۆ دەگێڕینەوە کە لەو پەڕی ڕاستی و مانا جوانی و ووشە پتەویدان، ئەم گێڕانەوەیەش بەهۆی ئەوەی کە قورئانمان بۆت دابەزاندووە کە جۆرەها باس و ڕووداوی تێدایە، هەرچەندە تۆش ئەی پێغەمبەر ﷺ لە پێش ئەم قورئانە بێ ئاگا بوویتە لە پەیامی خودا، بەڵام قورئانمان کردە ڕۆشنییەك بۆ تۆ، وە بۆ هەرکەسێك کە شوێنی بکەوێت.

سێیەم: چیرۆکی قورئان بەسودترین چیرۆکە، چونکە کاریگەری بەهێزە لە چاککردنی دڵەکان و کردەوەکان.

خوای گەورە دەفەرمێت:

﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ [یوسف: ١١١].

واتە: بەڕاستی لە چیرۆکی پێغەمبەران لەگەڵ نەتەوەکانیاندا جۆرەها پەندو ئامۆژگاری هەیە بۆ خاوەن عەقڵەکان، چی چاکەکاران، وە چی خراپەکاران کە هەزری خۆیان بجوڵێنن، وە بۆیان دەردەکەوێت کە هەرکەسێك هەمان کاری ئەو پێشینانە بکات هەمان ئەنجامی دەبێت لە خۆشی یان سزاو ناخۆشی. وە هەروەها بۆیان دەردەکەوێت کە خودای پەروەردگار خاوەنی سیفاتی هەرە تەواو بەرزە، وە خاوەنی داناییەك و بڕیاردانێکی تەواوە، وە تەنها هەر ئەو خودایە کە دەبێت پەرستنی بۆ ئەنجام بدرێت، جا هەر کەسێك بییەوێت چیرۆکەکانی قورئان جوانتر بکات یان تەواوتر بکات بەوەی چەند باسێکی بۆ زیاد بکات لە هەواڵی مێژوویی گاورو جولەکە کە

نازاندرێت ئەو هەواڵانە ڕاستن یان ناڕاستن، ئـەوا کـارێکی هەڵـەی کـردووە لـە چـەند لایەکـەوە. ئـەم جـۆرە هەواڵانـەش کـە بـە سەنەدی صحیح نەهاتوونـە، وە کـە قورئـان شایەتی لەسەر نادات زۆر بڵاوە لـە کۆمـەڵێك لـە تەفـسیرەکان، وە زۆرتـریش لـە فلیمـە بەناو (ئایینی‌یەکان).

* سوودەکانی گێڕانەوەی چیرۆك لە قورئان.

خـوای گـەورە چـیرۆکێکی زۆری بۆمـان باسکردووە لە قورئاندا، ئەمـەش بـێ گومـان سوودی زۆری هەیە:.

١. جێگیرکردن و شایەتیدان لەسـەر ڕاسـتی-یـەتی پـەیامی پێغەمبەرایـەتی محمـد ﷺ چـونکە هـەواڵی نەتـەوەکانی ڕابـردوو تـەنها خـودا دەی زانـێ، جـا هـەر چـیرۆکێك لـە چـیرۆکەکانی نەتـەوەکانی ڕابـردوو بەڵگـەی تـەواوە لەسـەر ڕاستی‌یـەتی پێغەمبەرایـەتی محمد ﷺچونکە پێغەمبـەر ﷺ ئـەو جـۆرە چـیرۆکانە بـۆ کەسـانی دەوروپـشتی خـۆی دەگێڕایـەوە لـە دۆسـت و دوژمنـی لەگـەڵ ئەوەشدا کتێبی هیچ کەسێکی نەخوێندبوو، وە لای کەسـیش وانـەی نەخوێنـدبوو، لەهـەمان کاتیـشدا قەومەکـەی بـەیانی و ئێوارە دەیان بینی لـە نێـوان خۆیاندایـە، وە دەیـان زانـی پێغەمبەرێکـە نـە توانـای خوێندنی هەیە نەنووسین، لەگـەڵ ئەوەشدا هـەواڵی پێغەمبـەرﷺ، وە گێڕانـەوەی بـۆ چـیرۆکەکانی وەکـو هـەواڵ و چـیرۆکی کتێبـەکانی پێغەمبـەرانی(علـيهم الـصلاة والسلام) پێش خۆی بووە.

٢. ڕوونکردنـەوەی دانـایی خـودا لـەوەی کـە چیرۆکەکان لەخۆی گرتووە هـەروەکو خـوای گەورە ئەفەرمێت:

﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ﴾ [القمر: ٤-٥].

واتە: بەڕاسـتی بـێ بـاوەڕان هـەواڵی زۆریـان پـێ گەیـشتووە لـە هـەواڵی ڕابـردوو هـەواڵی دێ، وە لـەجۆرەها (معجیـزات)، ئەمـەش بـۆ ئەوەی ئەو شتانە ببێت بـە قەدەغەلێکـەرێك بۆیان لە بێ باوەڕی و نـەزانیان، هێنانـەوەی ئەم هەواڵ و ڕووداوانە لە لایەن خودا لەسـەر زاری پێغەمبـەرانی(عليهم الصلاة والـسلام) داناییەکی زۆر مەزنە لـە لایـەن خـوداوە، بـۆ ئەوەی بەڵگەی خودا جێگیر بێت لەسـەر بـێ بـاوەڕان، وە هـیچ کەسـێك لـە دوای هـاتنی پێغەمبـەران(عليهم الصلاة والسلام) پاسـاوی نەمێنێت.

٣. ڕوونکردنەوەی دادپەروەری خودا لە سزادانی بێباوەڕان. هەروەکو خودا دەفەرمێت:

﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ﴾ [هود: ١٠١].

واتە: کاتێك ئێمە بێباوەڕانمان لە ناوبرد ئەوا ستەممان لێیان نەکرد، بەڵام خۆیان ستەمیان لەخۆیان کرد بەئەنجام دانی جۆرەها هاوەڵ بڕیاردان و بێباوەڕی و بەرەنگار بوونەوەی پێغەمبەران(علیهم الصلاة والسلام)، جا کاتێك فەوتاندنیان بەسەر هات ئەوا ئەو پەرستراوە ناڕاستانەی کە دەیان پەرست هیچ سودێکی پێیان نەگەیاند.

٤. ڕوونکردنەوەی ئەوەی کە خودا چۆن پاداشتی باوەڕدارانی داوەتەوە، هەروەکو چیرۆکی باوەڕدارانی قەومی (لوط) ﷺ دەفەرمێت:

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ [القمر: ٣٤-٣٥].

واتە: دوژمنانی (لوط)مان لەناودا، بەڵام (لوط ﷺ و شوێن کەوتووانیمان ڕزگار کرد لە سزای گەورە، بە هۆی سوپاس کردنیان بۆ خودا، وە بەهۆی پەرستنیان بۆ خودای گەورە.

٥. دڵ نەوایی کردنی پێغەمبەر ﷺ لەوەی کە تووشی دەبێت لە ئازارو ناخۆشی لە لایەن بێ باوەڕانەوە. هەروەکو خوای گەورە دەفەرمێت:

﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ [آل عمران: ١٨٤].

واتە: ئەی پێغەمبەری خودا ﷺ گەر بێ-باوەڕان تۆیان بە درۆ زانی ئەوا بزانە ئەمە داب و نەریتی ستەمکارانە، چونکە دابیان بریتییە لە کوفر کردن بەخوا، وە بە درۆخستنەوەی پێغەمبەران(علیهم الصلاة والسلام)، وە ئەم دژایەتییەیان لە نەزانی و پێ نەگەیشتنی ڕاستی نییە بۆیان، بەڵکو ئەمە لە دوای ئەوەی کە پێغەمبەرەکانیان (علیهم الصلاة والسلام) بەڵگەی ڕوونکردنەوەی زۆریان بۆ هێناون، وە کتێبی ئاسمانی خودایان بۆ هێناون کە ڕوونکەرەوەن بۆ حوکمە شەرعییەکان، وە ڕوونکەرەوەن بۆ هەواڵی ڕاست و بەسوود، جا ئەگەر ئەمە دابیان بێت لەگەڵ

پێغەمبەراندا ئەوا تۆ خەفەتیان لێ مەخۆ، وە بەردەوام بە لەسەر بانگەوازەکەت.

٦. ڕوونکردنەوەی ئەوە کە پێغەمبەران (علیهم الصلاة والسلام) پەروەردەکاری بڕواداران، بە جۆرێك کە موسڵمانان کەمترین چاکەیان بەدەست نەهێناوە، وە کەمترین خراپەیان لەسەر لانەچووە مەگەر لەسەر دەستی پێغەمبەران نەبێت(علیهم الصلاة والسلام)، جا زۆر ناشرینە بۆ موسڵمانان کە بێ ئاگابیت لە حاڵی پەروەردەکەری و مامۆستاکەی، خۆ ئەگەر شتێکی خراپ بێت مرۆڤ بێئاگا بێت لە حاڵی دایك و باوکی، ئەوا بێئاگا بوون لە حاڵی پێغەمبەرەکەی زۆر خراپترە، چونکە پێغەمبەرەکەی چاکترە بۆ ئەو لە خودی نەفسی خۆشی، هەر بۆیەش لە دوای مافی خودا – مافی پێغەمبەران(علیهم الصلاة والسلام) لە پێش هەموو مافێکە.

٧. پەند وەرگرتن لەوەی ڕووی داوە لە ژیانی پێغەمبەران(علیهم الصلاة والسلام)، موسڵمانیش بەم کارە مامۆستایەتی جوان وەردەگرێت، وە زۆر نارحەتی لەسەر سوك دەبێتەوە، چونکە ئەو نارحەتییانە هەرچەندە زۆر بن ئەوا ناگاتە بەشێکی زۆر کەم لەوەی کە بەسەر پێغەمبەراندا (علیهم الصلاة والسلام)هاتووە.

گەورەترین سودمەندبوون لە ژیانی پێغەمبەران بریتییە لە شوێنکەوتنیان لە ئامۆژگارییەکانیان، وە لە چۆنێتی گەیاندنی زانستی شەرعی بە پێی پلەکان و هەستی مرۆڤەکان، وە لە ئارام گرتن لەسەر کاری فێرکردن، وە لە بانگەوازکردن بۆ ڕێگای خودا، هەر بەم شتانەش زانایان بوون بە میراتگری پێغەمبەران.

٨. وە یەکێك لە سوودەکانی شارەزابوون لە چیرۆکی پێغەمبەر محمد ﷺ بریتییە لە شارەزابوون لەمانای ئەو ئایەتانەی کە لەسەری دابەزیوە، چونکە گەیشتن بەمانا پەیوەستە بەزانینی حاڵی پێغەمبەر ﷺ، وە چۆنێتی هەڵسوکەوتی لەگەڵ هاوەڵان و نەتەوەکەی وە لەگەڵ کەسانی دیکەش، چونکە کاتەکان و کەسەکان و شوێنەکان جیاوازن زۆر لەناو یەکدا.

٩. بەشێك لە مافەکانی پێغەمبەران بەسەرماندا – بەتایبەت محمدﷺ بریتییە لە ناسینیان، وە خۆشەویستیان خۆشەویستییەکی ڕاست و تەواو، ڕێگاش

بۆ ئەم مافە نىيە جگە لە زانينى حاڵ و چيرۆكيان.

١٠. زانين بە حاڵ و چيرۆكى پێغەمبەران(عليهم الصلاة والسلام) وا لە موسڵمانان دەكات كە سوپاسى خودا بكەن بەوەى كە پێغەمبەرێكيان بۆ ڕەوانە كراوە كە پاكيان دەكات، وە فێرى كتێبى خوايان دەكات لە پاش ئەوەى كە ئەو نەتەوانە لەو پەڕى گومڕايى دا بوون.

دووبارەبوونەوەى چيرۆكەكان

هەندێك لە چيرۆكە قورئانىيەكان تەنها جارێك باس كراوە، وەكو چيرۆكى (لقمان) و (هاوەڵانى ئەشكەوت) وە هەيانە چەند جارێك دووبارە دەبێتەوە بەپێى ئەوەى پێويستى و بەرژەوەندى دەى خوازێ، ئەم دووبارەكرانەوەيەش بەيەك شێواز نايەت، بەڵكو جياوازن لە كورتى و درێژى و شێوازى دەربڕينى، وە باسكردنى هەندێك لايەنەكانى چيرۆكەكە لە شوێنێك، وە باسكردنى هەندێكى ديكە لە شوێنێكى تر. ئەمەش بێ گومان چەندەها سوودو دانايى تێدايە:

١. ڕوونكردنەوەى ئەوەى كە ئەم چيرۆكە زۆر گرنگە، هەر بۆيەش دووبارە كراوەتەوە.

٢. بەهێزى ئيعجازى قورئان، چونكە هێنانەوەى يەك مانا بە چەند شێوازێكى جۆراوجۆر لەگەڵ بێ دەسەڵاتى عەرەبەكانى سەردەمى دابەزينى قورئان زۆر بەهێزترە لە بەرەنگاربوونەوەى ئەو عەرەبانە.

٣. گرنگى دان بەباسى چيرۆكەكە لە پێناو جێگيربوونى پەندو ئامۆژگارىيەكانى لە دەروونداا، چونكە دووبارە كردنەوەى باس لە ڕێگاكانى بەهێز كردنێتى، وە لە نيشانەكانى گرنگى دانە پێى، هەروەكو ئەمە زۆر بەڕوونى دەبينين لە چيرۆكى (موسى)دا ﷺ لەگەڵ (فيرعەون)دا، چونكە ڕووداوێكە ناكۆكى و بەرەنگاربوونەوە دەنوێنێ لە نێوان ڕاستى و ناراستىدا بەو پەڕى نواندن. ئەمەش سەرەڕاى ئەوەى چيرۆكى قورئان دووبارە نابێتەوە لە خودى يەك سورەتدا هەرچەند لە چەندەها شوێنى ديكەدا دووبارە ببێتەوە.

٤. جياوازى ئەو مەبەستەى كە چيرۆكەكە لەپێناويدا دەهێنرێتەوە، قورئانى پيرۆز

هەنـــدێك لـــەو مانايانـــە دەهێنێتـــەوە لـــە شوێنێكدا كە مەبەستە لـەو چـیرۆكە، بـەڵام چــەند مانایــەكی دیكــە دەهێنێتنــەوە لــە شــوێنی تــردا لــە قورئــان ئــەو مانایانــە مەبەستە لـە هـەمان چـیرۆكدا، ئەمـەش بـە پێی جیاوازی ئـەوەی كـە ئـەو حاڵەتـە دەی خوازێ.

چیرۆكی قورئان ڕاستییە نەك خەیاڵ:

ئـەوەی لێـرەدا شـایەنی ووتنـە ئەوەیـە كـە یـەكێك لـە خوێنـدكارە زانكۆیـەكانی ووڵاتـی (میصر) نامەیەكی(دكتۆرا)ی پێشكەش كـرد بـۆ كۆلێژەكـەی (كۆلیـژی ئـاداب) لـە سـاڵی (١٣٦٧)ی كۆچی. كـە ناونیشانی نامەكـەی بریتی بوو لـە (الفن القصـصي في القــرآن)، واتــە: (هونــەری چـیرۆك لـە قورئانـدا). ئـەم نامەیـەش دەنـگ ومشتومڕی زۆری دروست كــرد لـــە ناوەنـــدەكانی خوێنـــدنی ئـــەو سەردەمەدا.

لە ڕاستیدا ناوەڕۆكی ئەم نامەیە- هـەروەكو هەندێك لـە مامۆستایانی ئـەو شـوێنە باسـی لێـوە دەكـەن- بـۆ ئـەوە دەگەڕێتـەوە كـە بنەمای چیرۆكی قورئان بریتییە لـە كـارێكی هونـــەری و ئـــەدەبی، وە ملكەچـــە بـــۆ باسكردنی ماناو هەستی زیاد لە ناو چـیرۆكدا ئەگـەر ئـەو مانـاو هەسـتانە لـە ڕاستیـشدا نەبن.

واش دەردەكــەوێت كــە ئــەم خوێنــدكارە هونـــەری چـــیرۆكی ئـــەدەبی خوێنـــدووە، لەوەش گەیشتووە كە گرنگترین بنەمای ئـەو جۆرە چیرۆكانە ئەوەیە كە دانەرەكـەی پـەنا بەرێتە بـەر هێنانـە كایـەوەی خـەیاڵو مانـای تازە. وە هەرچـەندە ئـەم خەیاڵـە زۆرتربێـت وە دوورتربێت لـە ڕاسـتی ڕودانـییەوە ئـەوا ئـەو چــیرۆكە خــەڵكی زیــاتر حــەزیان پــێ دەبــێ، وە زیـاتر لـەزەت لـە بیـستنی یـان خوێندنەوەی دەكەن.

لــــە پاشــــان ئــــەم خوێنــــدكارە- وادەردەكــەوێت- چــیرۆكەكانی قورئــانی پێواوەتە سەر چیرۆكی ئەدەبی مرۆڤەكان.

بــەڵام قورئــانی پــیرۆز وا نــییــە، چــونكە دابەزێنراوە لە لایەن خودایەكی زاناو دانـادا، وە هەر هەواڵ و باسێك هەبێت ئـەوا ڕاسـتەو یەكسانە لەگـەڵ ڕاسـتیدا، هـەروەكو لـەوەو پــێش باسمــان كــرد، خــۆ ئەگــەر مرۆڤــە ئاقڵـەكان خۆیـان بـەدوور بگـرن لـە درۆ، وە زۆر بە خراپ و نرخ شكێنی مرۆڤــ دا بنـێن،

ئەوا چۆن دەبێت مرۆڤی ژێر تۆمەتی ناڕاستی بداتە پاڵ ووتەی خودای مەزن.

گومانیش لەوەدا نییە کە خوای گەورە (حقّ)ە، وە ناردنی پێغەمبەرەکەیﷺ بە (حەق)و ڕاستییە، وە هەر ووتەیەکی خودا کە پێغەمبەرەکەی دەی گەێنێ ڕاست و دروستە، جا بە هیچ شێوازێك گومانی (خەیاڵ)و ناڕاستی لە قورئاندا مەزەندە ناکرێت.

*گرنگی بەکارهێنانی چیرۆکی قورئان لە بواری پەروەردەدا:

گومان لەوەدا نیە کە چیرۆکی پتەو جوان زوو دەڕواتە ناو دڵی مرۆڤەوە، وە بیسەر باشتر ئامادەیە بۆ بۆ وەرگرتنی، بەبێ ئەوەی تووشی بێزاری ببێت، لە هەمان کاتیشدا جوانترین سوود لەو مەبەستانە وەردەگرێت کە مەبەست بووە لە هێنانەوەی ئەو چیرۆکە بۆی.

شێوازی وانە ووتنەوەی سادە– دوور لە چیرۆك– بێزاری بۆ بەرامبەرەکە دروست دەکات، لاوانیش ناتوانن بەردەوام گوێ بیستی ئەو وانەیە ببنەوە مەگەر بەزەحمەت نەبێت. هەر بۆیەش بەکارهێنانی ڕێگای چیرۆك سوودی زیاترە.

جا لە چیرۆکەکانی قورئانی پیرۆز باسی زۆر بە پیت هەیە کە یارمەتی دەری مامۆستایان و بانگەواز کارانی ڕێگای خودان بۆ ئەوەی سەرکەوتوو بن لە کارەکەیاندا، چونکە ئەو چیرۆکانە بابەتێکی پەروەردەکەریان پێ دەبەخشێت لە چیرۆکی پێغەمبەران، وە لە هەواڵی نەتەوەکانی ڕابردوو، وە لەوەی کە خودا چی بەسەر ئەواندا هێناوە. ئەمەش سەرەڕای ئەوەی کە هەمووی چیرۆکی ڕاست و دروستن. جا ئەو کەسەی کە کاردەکات لە بواری فێرکردن و بانگەوازدا ئەوا دەتوانێت ئەو چیرۆکە بگێڕێتەوە بە جۆرێك و شێوازێك کە گونجاوە لەگەڵ ئاستی ڕۆشنبیری فێرخوازەکان و گوێ گرەکان. ئومێدیش دەکرێت کە بەکارهێنانی ئەم شێوازە بەرووبوومێکی زۆر باشی هەبێ.

بەمەش کۆتایی دەهێنین بە باسی ئەم جارە. بۆ ژمارەی داهاتوو هەوڵ دەدەین –إن شاء الله– بدوێین لە بارەی باسێکەوە کە پەیوەندی هەیە بە چەند لایەکی چیرۆکەوە، ئەوەش باسی (الإسرائيليات)ە .

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آلە وصحبە أجمعین.

www.fermude.com